

FØROYA SOSIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BROÐURSKAPUR

Nr. 44

Lýsingarprísur fyri mm: 12 oyru á
1. síðu, 10 oyru á 3. og 4. síðu

Mánadagin 15. november 1948

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 2,00 + porto um fjórðingsárið

22 Árg.

SKATTUR

vinnulivsmauna

Tingið, áðrenn tað fór heim, ósti fólk upp við at leggja ein eykaskatt á vissar inntøkur. Tað vóru stórar inntøkur, sum fáa skuldu henda skattin. Inntøkur sum lógu oman fyri 20.000 kr. Skatturin var soleiðis áliknaður, at tað, sum inntøkan var oman fyri 20.000 kr. skuldi verða skatt- að við 25%.

Tað er ein royndur lutur, at ongum dámar skatt, hvørki stør- um ella smáum inntøkumonn- um. Hetta var skattur, sum kom aftaná hin verunliga lögtings- og kommunuskattin, og teir vóru ivaleysa hógir, verður sjálvandi hildið.

Lögtingið broytti sítt rakstrar- ár, so tað er ikki hitt vanliga roknskaparárið, og hesin eyka- skattur kann vera orsakaður av hesari broyting.

Men um hetta er ein verun- ligur eykaskattur, so er ikki heilt beint at siga, at Lögtingið hevur verið so ilt við vinnulivið og vinnulivsmenn at hella góða Ting, sum fær so mangt oman yvir seg, hevur rættliga ligið teimum eftir livinum — figgj- arliga sæð.

Mangur maður vil heldur halda, at Tingið hevur verið sera gott við vinnulivsmenn, tíkið teir heilt at hjarta sinum.

Tingið setti á stovn Vinnu- lánsgrunnin, sum sigst at hava verið sera blíður við óll, sum vitjað hann hava. Hann hevur vist heldur ikki rívið hann ella teir úr haminum eftir rentum og avdráttum av lánum, um slíkur peningur ikki er inn- komin rættstundis.

Hildið var eisini, at í skatta- málum fór Lögtingið ógvuliga væl við vinnulivi og vinnulivs- monnum. Menn hava tíðum knarrað um, at stórir vinnu- livsmenn hava sloppið undan øllum skattum. Teir sluppu at avskriva so nógv av sínum skipa- inntøkum, at einki var eftir at skatta, og gruggað hevur verið um, at menn, sum eiga mongd av skipum, trolarum, húsum og øðrum föstum ognum eru so at siga leysir frá allari skattabyrði ella hava ikki mætari skatt enn ein verkamaður við inntøku, ið hann kanska knappliga livir av.

Men tað kundi verið ein stutt- leiki at hugt eftir, hvussu nógv nú hesin eykaskattur ókir um skattin hjá teimum, ið so óhepp- in eru at vinna so nógv, at ley komu undir hann.

Vit kunna taka tvær inntøkur, lat okkum siga 30.000 kr. og 50.000 kr. Skattaprosentin kann vera 9% til kommunu, sum skuldi verið hin hægsta sum verið hevur nú um hetta mundið.

Vit fáa tá við 40% hækkan av teimum 30.000 kr. ein kom- munuskatt uppá 3780 kr. + lög- tingsskatt 1660 kr. Tað verður tilsamans 5440 kr. Síðan kemur eykaskatturin 25% av 10.000 kr. Tað verður 2500 kr. Allur skatt- urin kemur so upp til 7940 kr. 50.000 kr. geva 6300 kr. í kom- munuskatt og 8313 kr. lögtings- skatt. Tilsamans 14.613 kr. Aftur at kemur so eykaskatturin 7500 kr. Hesin skattur verður so tilsamans 22.113 kr.

Hetta er sjálvsagt stóruskatta- peningur, men eitt sindur verður eftir. Eftir fyrra døminum verða 22.050 kr. eftir, og eftir seinra verða 27.887 kr.

Vit hava nevnt at menn hava fingið stóran skattalætta við av- skrivingsreglurnar, og somu- leiðis fáa menn lætta við um- væling av ogn síni.

Og so er til seinast at siga, at langt ifrá allir eru vinnulivs- menn, sum hava slíkar inntøkur, at fær fáa eykaskatt. Nógvar av inntøkum í Føroyum koma nettupp ikki av vinnulivinum, og mest av teimum innlögum, ið Lögtingið hevur, gongur at livga um vinnulivið: vegir, havnir ella beinleiðis stuðul.

Fara vit so at hugsa um inn- tøkurnar, sum liggja niðanfyr 10.000, og sum eisini skulu lata skatt, hóast tað ikki er ein eyka- skattur, tá mugu vit siga, at fær eru verri farnar. Og eykaskatt- urin er heldur ikki fyri tíð og ævir.

Gjøgnummynstrað

LINOLEUM
í ymsum litum

Vakrir

KOKOSLEYPARAR

í ymsum breiddum
og líkaleiðis

KOKOSMÁTIUR

í fleiri stóddum

fáast í möbilhandlinum hjá

HANS P. POULSEN

Tlf. 238.

Frá rikisumboðsmanninum:

Fra statsministeriet har jeg modtaget meddelelse om, at der efter aftale med de engelske myndigheder i dag onsdag den 10. november 1948 fra statsministeriet udsendes følgende meddelelse til pressen vedrørende de engelsk-færøiske forhandlinger:

»Efter de fornylig i London stedfundne forhandlinger mellem repræsentanter for Færøerne og for Storbritannien og efterfølgende drøftelser i København er der nu truffet aftaler, hvorefter den gældende ordning for landing af fersk fisk fra Færøerne i Storbritannien opretholdes.

Endvidere vil Færøerne i henhold til en i dag af det britiske finansministerium udstedt bekendtgørelse nu ophøre med at være indbefattet under de såkaldte »Scheduled Territories« (sterlingområdet) og efter forhandling mellem den danske regering og færøiske repræsentanter indtræde i et Danmark (og Grønland) såvel som Færøerne omfattende valutaområde.

Denne ændring berører ikke den direkte handel mellem det forenede kongerige og Færøerne, som vil fortsætte og forhåbentlig forøges. Mellem de danske og de færøiske myndigheder er der truffet aftale om, at alle færingeres sterlingindtægter skal stilles til deres disposition, ligesom de danske myndigheder vil stille sådanne sterlingbeløb til rådighed, som måtte være nødvendige til dækning af de udestående betalinger, som Færøerne skylder Storbritannien.

Endvidere har man modtaget meddelelse om, at der fra statsministeriet samtidig udsendes følgende pressemeddelelse om de dansk-færøiske forhandlinger:

»I tilslutning til de i London førte forhandlinger om ophør af den engelsk-færøiske overenskomst har der i København været ført forhandlinger mellem en lagtingsdelegation og en regeringsdelegation om færøiske valuta- og seddelspørgsmål, kontrol med import og eksport med videre. Man er herved enedes om at indstille en ord-

ning, der sikrer at Færøerne selv kan disponere over den af dem indtjente valuta og at øernes forsyning med fremmed valuta iøvrigt i fornødent omfang sker gennem Danmarks nationalbank. Nationalbanken udsteder særlige færøiske penge- sedler, der er det lovligt be- talingsmiddel på øerne og hvis kroneværdi er den samme, som de danske sedlers. Der nedsættes et færøisk udvalg og et regeringsudvalg, som hver for sig og i forening skal forhandle løbende spørgsmål i forbindelse med den nye ordning.

Hvilket herved meddeles.

C. A. Vagn - Hansen,
kst.

Samráðingarmál

Tað er gleðiligt at frætla, at Føroyingar ið burtur hava verið á landsins besta bæði í Dan- mark og Bretlandi, søtu samdir.

Tað má av sonnum sigast, at teir eisini hava fingið eitt gott úrslit.

Vit koma at ráða yvir øllum tí sterlingi og øðrum valuta, vit vinna. Harafrtat fáa vit rætt til at fáa okkara part av »Kongeriet Danmarks Nationalbanks« val- uta, um okkum tørvar tað. Hetta er at fáa í bæði posa og sekk.

Tað má eisini sigast at vera óført úrslit soleiðis sum okkara seðlaskipan er ætlað at verða skipað. Vit fáa við hesi skipan allar teir fyrimunir, ið eru við egnum peningaseðlum.

Ikki minst forvitnisligt er, at allur handilsskapur, inn- og út- flutningur, er vordin sermál, og at ætlanin nú er at skipa handi- lin og framleiðslu okkara sam- bart eitt national budgett, t. v. s. eftir einum pláni fyri samm- vinnu av øllum landsins kreftum so tað, ið mest tørvar er á verður at vinna fyrsta rættin í okkara uppbygging og fram- leiðslu.

Avtalurnar um marshall hjálp- ina, ið eisini nú verður at koma Føroyingum til góða eins og skrásetanin av okkara avreið- ingarrætti og handilsrættindum í Bretlandi, ið gera, at burtur- faringin úr sterlingókinum ikki nerver okkara interessur í Bretlandi á minsta hátt, verða